

Tema 1:

HIS 115 Fordypning i moderne historie

Vår 2018

Emneansvarlig: Christhard Hoffmann

Det flerkulturelle Europa: innvandring, politikk og samfunn, 1945-i dag

Spørsmål knyttet til innvandring har blitt et av de mest omdiskuterte og kontroversielle tema i europeisk samtidspolitikk. Behovene til en globalisert økonomi, den demografiske utvikling i Europa, med synkende og aldrende befolkninger, og ikke minst internasjonale kriser og kriger, fremmer økt migrasjon. Samtidig opplever mange europeiske land økende motstand mot å ta imot flere flyktninger og utenlandske arbeidere. Dette vises tydelig i de gode valgresultatene som innvandringskritiske partier har fått i nyere tid.

Den betente offentlige debatten i denne saken bruker ofte historien om innvandring i etterkrigstiden som en argumentasjonsramme. Den positive fortellingen fremhever den vellykkede integrasjonen av innvandrere, som et viktig bidrag til landets økonomi og som en berikelse av europeisk kultur gjennom multikulturalisme. Den kritiske versjonen av fortellingen legger vekt på nedgang og fremmedgjøring, etnisk konflikt, og til og med ødeleggelsen av nasjonale (og europeiske) identiteter. Disse motsatte syn er godt kjent i historien om innvandringsdebatter, men i sin ensidighet gir de få pekepinn til å forstå den faktiske historien om innvandring i Europa etter andre verdenskrig.

Dette emnet gir en oversikt over historien om innvandring til Europa etter 1945. Med vekt på Storbritannia, Frankrike (Vest-)Tyskland og Norge, i tillegg til utviklingen av en integrert europeisk politikk gjennom EU, utforsker emnet innvandring i den større konteksten av økonomisk, politisk, sosial og kulturell historie. For å forstå hvordan og hvorfor Europa ble til et innvandringskontinent, fokuseres det på begynnelsen av innvandring i etterkrigstiden. Den blomstrende Vesteuropiske økonomien førte til mangel på arbeidskraft, som ble løst ved å ta inn innvandrere fra de tidligere koloniene (i Storbritannia og Frankrike) eller gjennom utenlandske arbeidere (i Tyskland og Norge). Når økonomien stagnerte i begynnelsen av 1970-tallet, økte likevel antallet innvandrere på grunn av familiegjenforening. Gjennom fremveksten av innvandringskritiske partier, som for eksempel *Front National* i Frankrike, ble spørsmål knyttet til innvandringspolitikk og spesielt til asylsøkere mer kontroversielle og politiserte i løpet av 1980-tallet. På 1990-tallet økte mengden av asylsøkere og flytninger betraktelig, på grunn av politiske omkalfatringer i Øst-Europa og borgerkrigen i Jugoslavia. Liberal asylovgivning ble nå stadig mer restriktiv. Felles europeisk politikk gjennom EU forsterket denne trenden: mens opprettelsen av et felles europeisk marked tillot fri flyt av arbeidskraft innenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet (EU og EØS), ble tilgangen til «festning Europa» stadig mer vanskelig og begrenset.

Europeiske nasjonalstater var nå blitt innvandringsland, og ble nødt til å igangsette langsiktige strategier for integreringen av sine nye landsmenn. I emnet vil vi se nøye på de forskjellige integreringsfilosofiene i Storbritannia, Frankrike, Tyskland og Norge. I tillegg vil disse

strategiene utforskes i kontekst av større rammer som sosialpolitikk, tradisjoner for statsborgerskap og nasjonsbygging, forholdet mellom stat og kirke, og politiske identiteter. Siden problemstillinger knyttet til multikulturalisme hovedsakelig har blitt diskutert i forbindelse med muslimske innvandrere til Europa, vil emnet legge fokus på denne gruppen.

Innvandrere og barn av innvandrere har levd i Europa siden 1945, gjennom både økonomiske og politiske omskiftninger. Opplevelsene og minnene til disse innvandrerne er en viktig kilde i historien om innvandring til Europa. Perspektivet til denne gruppen blir derfor inkludert i emnet.

Forelesninger

1. Hva er migrasjon? Teorier og begrepsavklaringer
2. Kolonial og postkolonial migrasjon: Storbritannia og Frankrike, 1945–1970-tallet
3. Arbeidsinnvandring: Vest-Tyskland og Norge, 1945-1970-tallet
4. Politiske tilnærminger til integrasjon av innvandrere på 1970-tallet
5. Politiseringen av innvandringsdebatten på 1980-tallet
6. Flyktninger og reform av asylinstituttet i Tyskland, 1989-1993
7. “Festning Europa”? Migrasjonspolitik i Den europeiske unionen
8. Integrasjon av innvandrere I: arbeidsliv, boligsituasjon og utdanning
9. Integrasjon av innvandrere II: statsborgerskap, politisk representasjon og deltakelse
10. Multikulturalismens grenser: debatten om Islam i Europa, 1989- i dag
11. Europa mellom menneskerettigheter og nativisme: ‘flyktningkrisen’ i 2015
12. Det flerkulturelle Europa - en oppsummering

Alle forelesninger blir undervist av Christhard Hoffmann

Pensum

1. Bøker

- Rita Chin: *The Crisis of Multiculturalism in Europe - A History* (Princeton UP, 2017) - ISBN: 978-0691164267: **309 s.**

- Grete Brochmann/Knut Kjeldstadli: *Innvandringen til Norge 900-2010* (Oslo: Pax 2014) - ISBN: 9788253035932; sider 142 – 454: **312 s.**

- Sarah Hackett: *Foreigners, Minorities and Integration: The Muslim Immigrant Experience in Britain and Germany* (Manchester UP, 2016) - ISBN: 978-1784992811: **228 s.**

- Leo Lucassen: *The Immigrant Threat. The Integration of Old and New Migrants in Western Europe Since 1850* (University of Illinois Press, 2005) - ISBN: 978-0252072949: **213 s.**

1062 s.

2. Fritt tilgjengelige digitale artikler (UiB)

- Hans-Georg Betz, “Mosques, Minarets, Burqas and Other Essential Threats: The Populist Right’s Campaign against Islam in Western Europe”, i: Ruth Wodak et al. (red.), *Right Wing Populism: Politics and Discourse* (London: Bloomsbury, 2013), s. 71-87. **(17 s.)**

<https://ebookcentral.proquest.com/lib/bergen-ebooks/reader.action?docID=1158307&ppg=100>

- Wolfgang Bosswick, “Development of Asylum Policy in Germany”, in: *Journal of Refugee Studies* 13 (2000), pp. 43-60 **(18 s.)**:

<http://jrs.oxfordjournals.org/content/13/1/43.full.pdf+html>

- Jon Erik Dølvik: “European Movements of Labour: Challenges for European Social Models”, in: Elena Jurado and Grete Brochmann (eds.), *Europe’s Immigration Challenge. Reconciling Work, Welfare and Mobility* (London: I.B. Tauris, 2013), pp. 33-58 (chapter 2) **(26 s.)**

<https://ebookcentral.proquest.com/lib/bergen-ebooks/reader.action?docID=1208975&ppg=47>

- Randall Hansen, “Migration to Europe since 1945: Its History and its Lessons”, in: *The Political Quarterly* XX (2003), pp. 25-38 **(14 s.)**:

<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1467-923X.2003.00579.x/abstract>

- Leo Lucassen, “Peeling an onion: the ‘refugee crisis’ from a historical perspective”, in: *Ethnic and Racial Studies* 40 (2017), published online 4 August 2017, s. 1-28 **(28 s.)**

<http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/01419870.2017.1355975?needAccess=true>

- Ricky van Oers, “‘Deutschland sucht den Superstaatsbürger’: Integration Requirements in German Nationality Law“, i: Ricky van Oers, *Deserving Citizenship: Citizenship Tests in Germany, the Netherlands and the United Kingdom* (Leiden: Brill, 2013), s. 67-89 **(23 s.)**

<https://ebookcentral.proquest.com/lib/bergen-ebooks/reader.action?docID=1474942&ppg=79>

- Jens Rydgren, “The *Front National*, Ethnonationalism and Populism”, in: Daniele Albertazzi and Duncan Mc Donald (eds.), *Twenty-First Century Populism. The Spectre of Western European Democracy* (Houndsmills, Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2008), pp. 166-180 **(15 s.)**: <http://site.ebrary.com/lib/bergen/reader.action?docID=10265231>

141 s.

Samlet pensum: 1203 sider

Tema 2:

Litteraturliste/Pensumliste for HIS116 (AHKR), våren 2018

Bøker (kan lånast eller kjøpast):

- Ulvund, Frode (2018). *Nasjonens antiborgere. Forestillinger om religiøse minoriteter som samfunnsfiender i Norge, ca 1814-1964*. Oslo: Cappelen Dam Akademisk. 256 s.
- Hoffmann, Christhard (2016). *The Exclusion of Jews in the Norwegian Constitution of 1814. Origins – Contexts – Consequences*. Berlin: Metropol Verlag, s. 13-170.
- Oftestad, B.T; Rasmussen, T.; Schumacher, J. (2005). *Norsk kirkehistorie* (3. utg.). Oslo: Universitetsforlaget, ISBN 82-15-00813-5, s. 85-269)

Bokutdrag/artikler - litteraturkiosken.uib.no

- Brenner, Michael (2012). *A Short History of the Jews*. Princeton University Press. (ISBN-10: 069115497X, ISBN-13: 978-0691154978), s. 151-207.
- Fluhman, J.S. (2012). "A Peculiar People": Anti-Mormonism and the Making of Religion in Nineteenth-Century America. The University of North Carolina Press, (ISBN-10: 1469618850, ISBN-13: 978-1469618852), s. 79-102.
- Liedtke, R. (1999). "Intoduction". I Liedtke, R. & Wendehorst, S. (red). *The emancipation of Catholics, Jews and Protestants. Minorities and the nation state in nineteenth-century Europe*. Manchester og New York: Manchester University Press, ISBN 0719051495, s. 1-10.

Bøker/artikler – oria.no (tilgjengelig for datamaskiner ved UiB/Vpn)

- Givens, T.L. (1997). *The Viper on the Hearth. Mormons, Myths, and the Construction of Heresy*. Oxford University Press, s. 11-40. ISBN: 9780199933808, opptrykk 2013, s. 11-40
<https://ebookcentral.proquest.com/lib/bergen-ebooks/detail.action?docID=273251>
- Ulvund, Frode (2014). "«Grundlovens Taushed» - Høgsterett og religionsfridomen mellom Grunnlova og dissentarlova". I *Teologisk tidsskrift* nr 4, s. 385-407.
(https://www.idunn.no/tt/2014/04/grundlovens_taushed_-_hoegsterett_og_religionsfridomen_mel#)
- Oftestad, Bernt (2014). Jesuittparagraf og antikatolisisme - Debatt om og endring av Grunnlovens § 2". I *Teologisk tidsskrift* nr 4 , s. 408-430.
(https://www.idunn.no/tt/2014/04/jesuittparagraf_og_antikatolisisme_-_debatt_om_og_endring_a)
- Wolffe, J. (2013). "North Atlantic Anti-Catholicism in the Nineteenth Century: A Comparative Overview". I Werner, Y.M & Harvard, J. (red). *European Anti-Catholicism in a Comparative and Transnational Perspective*. Amsterdam-New York: Rodopi, s. 25-42.
(<https://ebookcentral.proquest.com/lib/bergen-ebooks/detail.action?docID=1402883>)

- Møller, J.F & Østergård, U. (2013). "Lutheran Orthodoxy and Anti-Catholicism in Denmark 1536-2011". I Werner, Y.M & Harvard, J. (red). *European Anti-Catholicism in a Comparative and Transnational Perspective*. Amsterdam-New York: Rodopi, s. 165-190. (<https://ebookcentral.proquest.com/lib/bergen-ebooks/detail.action?docID=1402883>)
- Harvard, J. (2013). "Catholicism and the Idea of Public Legitimacy in Sweden". I Werner, Y.M & Harvard, J. (red). *European Anti-Catholicism in a Comparative and Transnational Perspective*. Amsterdam-New York: Rodopi, s. 223-236. (<https://ebookcentral.proquest.com/lib/bergen-ebooks/detail.action?docID=1402883>)
- Werner, Yvonne (). "'Den katolska faran'. Antikatolicismen och den svenska nationella identiteten i ett nordiskt perspektiv". I *Scandia* nr 1. s 40-61. (<http://journals.lub.lu.se/index.php/scandia/article/view/15860/14346>)
- Talbot, Christine (2006). "'Turkey Is in Our Midst': Orientalism and Contagion in Nineteenth Century Anti-Mormonism". I *Journal of Law & Family Studies*, s.363-388. (http://heinonline.org/HOL/Page?handle=hein.journals/jlfs8&div=24&g_sent=1&cas_a_token=&collection=journals)
- Sørensen, Jørgen Würtz (1987). "Vilkaarlig voldsomhed. Mormonforfølgelser i Danmark 1850erne". I *Historie/Jyske Samlinger*, Bind Ny række, 17, s.54-71 (http://img.kb.dk/tidsskrift.dk/pdf/ho/ho_nrk_0017-PDF/ho_nrk_0017_76052.pdf)
- Collins, J.R. (2009). "Redeeming the Enlightenment: New Histories of Religious Toleration". I *The Journal of Modern History* Vol. 81, No. 3 (September 2009), pp. 607-636 (<http://www.jstor.org/stable/10.1086/599275>)
- Kates, G. (1989). "Jews into Frenchmen: Nationality and Representation in Revolutionary France". I *Social Research* Vol. 56, No. 1, The French Revolution and the Birth of Modernity (SPRING 1989), pp. 213-232. (<http://www.jstor.org/stable/40970540>)
- Larsen, Rolf Inge (2013). *Religion og fiendebilder: : læstadianismen, statskirken og kevenene 1870-1940*. (Ph.d.-avhandling). Universitetet i Tromsø., s.13-85 og 85-110. (<https://munin.uit.no/handle/10037/4739>).
- Schechter, Ronald (2003): *Obstinate Hebrews : Representations of Jews in France, 1715-1815*. University of California Press, s. 66-109. (<https://ebookcentral.proquest.com/lib/bergen-ebooks/detail.action?docID=223471>)
- Rürup, R. (1969). "Jewish Emancipation and Bourgeois Society". I *The Leo Baeck Institute Year Book*, Volume 14, Issue 1, 1 January 1969, Pages 67–91, (<https://doi.org/10.1093/leobaeck/14.1.67>)
- Barker, P.W. (2005): *If God be for us: Religious nationalism in modern Europe*. (Ph.d.-avhandling), University of Colorado, s. 16-28. (<https://search.proquest.com/docview/305010367>).
- Angell, S.I. (1994). *Frå splid til nasjonal integrasjon : norsk nasjonalisme i mellomkrigstida*. Oslo : Noregs forskingsråd, s. 93-110. (<https://www.nb.no/nbsok/nb/92fb2bb471c8628f95047a708434ff70?index=9#0>)

Materiale som ligger på Mitt UiB

Kjeldetekst 1: Konrad F.V. Schmidt-Phiseldek (1811). *Jøderne betragtede som Gjæster, Indbyggere, og Borgere i christne Stater*. Kiøbenhavn. (<http://www.kb.dk/e-mat/dod/11020400123E.pdf>). 44 sider.

Kjeldetekst 2: Utdrag frå Den norske Tilskuer 1817. a) Christian Magnus Falsens svar til den konvertere jøden Genrich Glogau om bakgrunnen for «jødeparagrafen» og utdrag frå professor Fries bokmelding av professor Rühls bok *Om Jødernes Fordring paa Borgerret*. 7 sider.

Kjeldetekst 3: Utdrag frå uttale om mormonar frå Det teologisk fakultet, datert 14.10.1852 og utdrag frå Kirkekommissjonen av 1859 (1862) sin vurdering av mormonar. 4 sider.

Kjeldetekst 4: Jacobsen, J.A. (1911). «Mormonerne og deres mission. En advarsel». I *Nordmandsforbundet*, 4de Aargang. Kristiania, s. 389-396. 8 sider.

Kjeldetekst 5: *Stortingsforhandlinger* (1912). Del 7b. Stortingstidende. Debatt om «mormonpropaganda». s. 2718-2725. 8 sider.

Kjeldetekst 6 Utdrag frå Brandrud, Andreas (1895). *Klosterlasse. Et bidrag til den jesuitiske propagandas historie i Norden*. Kristiania: Th. Steens Forlagsexpedition. (s. 18-35). (http://urn.nb.no/URN:NBN:no-nb_digibok_2009031003026). 17 sider.

Kjeldetekst 7 *Lutherske kirketidende* nr 4/1925 (s. 83-85) og nr 7/1925 (s. 149-154). Redaksjonelle artiklar og motinnlegg om jesuittane burde tålast. 9 sider.

Kjeldetekst 8: *Stortingsforhandlinger* (1956). Del 7b. Stortingstidende: Innlegg av representantane Wikborg (s. 2951-2961) og Hambro (s 2979-2983). 16 sider.

Nyttige lenker (ikkje pensum):

Håkon Harket om «jødeparagrafen»

<https://tv.nrk.no/serie/1814-paa-24-timar/dvfj62004114/sesong-1/episode-11#t=26m3s>

The Mormons, PBS

<https://www.youtube.com/watch?v=7N8D8KD5NW0>

<https://www.youtube.com/watch?v=xn2Ruda3-Ys>

Debatten om jesuitter i 1956 (NRK):

https://www.nb.no/nbsok/search?page=0&menuOpen=false&instant=true&action=search¤tHit=-1¤tSesamid=&deweyClass=&deweyLevel=0&deweyMenuOpen=false&searchString=jesuit*

Tema 3:

HIS 111: HISTORY OF THE UNITED STATES OF AMERICA

Syllabus

Faragher, John Mack et al.: *Out of Many. A History of the American People*. Combined Volume, Eighth Edition. Pearson Prentice Hall, Upper Saddle River 2016. Chapters 3-31 (Sum 810 pp.)

Philip Weeks, *Farewell, My Nation: The American Indian and the United States in the Nineteenth Century*. Harlan Davidson, Illinois, 2001, paperback edition ISBN 0-88295-9565. Chapters 1, 2, part of chapter 3, and chapters 4 and 5. Pp. 13-86, 104-202. (Sum 171 pp.)

Chandler, Alfred D.: The United States: Engines of economic growth in capital-intensive and knowledge-intensive industries. In: Chandler, Alfred D. et al. (eds.): *Big Business and the Wealth of Nations*. Cambridge University Press, Cambridge 1997. Pp. 63-101. (Sum 39 pp.)

Davies, Edward J. II: *The United States in World History*. Chapters 4-10, Epilogue, Conclusion. (Sum 122 pp.)

Schröter, Harm G.: *Americanization of the European Economy. A Compact Survey of American Economic Influence in Europe since the 1880s*. Springer, Dordrecht 2005. Pp. 205-223. (Sum 19 pp.)

Total: ca. 1160 pp.

Themes, syllabus and chapters

The chapters of the main textbook *Out of Many* can be assigned to the three themes in this way:

Theme A: Democracy and Nation Building

3. Planting Colonies in North America, 1588-1701.
6. From Empire to Independence, 1750-1776.
7. The American Revolution, 1776-1786.
8. The New Nation, 1786-1800.
9. An Empire for Liberty, 1790-1824.
11. The Growth of Democracy, 1824-1840.
14. The Territorial Expansion of the USA, 1830s-1850s.
15. The Coming Crisis, the 1850s.
16. The Civil War, 1861-1865.
17. Reconstruction, 1863-1877.
23. The Twenties, 1920-1929.
27. America at Midcentury, 1952-1963.
28. The Civil Rights Movement, 1945-1966.
30. The Conservative Ascendancy, 1974-1991.

Theme B: Immigration and Industrialization

4. Slavery and Empire, 1441-1770.
5. The Cultures of Colonial North America, 1700-1780.
10. The South and Slavery, 1790s-1850s.
12. Industry and the North, 1790s-1840s.
13. Meeting the Challenges of the New Age, 1820s-1850s.
18. Conquest and Survival, 1860-1900.
19. Production and Consumption in the Gilded Age, 1865-1900.
20. Democracy and Empire, 1870-1900.
21. Urban America and the Progressive Era, 1900-1917.
24. The Great Depression and the New Deal, 1929-1940.

Theme C: USA in the World

22. A Global Power: The United States in the Era of the Great War, 1901-1920.
25. World War II, 1941-1945.
26. The Cold War Begins, 1945-1952.
29. War Abroad, War at Home, 1965-1974.
31. The United States in a Global Age, 1992-2010.

Tema 4:

EUR103 Pensumlist spring 2018

Books:

Berent, Ivan T., An Economic History of Twentieth-Century Europe, Cambridge University Press, chapters 4-6, ISBN 139780521672689

Eichengreen, Barry, The European economy since 1945: coordinated capitalism and beyond, Princeton University Press, ISBN 978-0-691-12710-1, 0-691-12710-7

Livi-Bacci, Massimo, The population of Europe. A history, Blackwell Publishers, ISBN: 0-631-20078-9

Kompendium:

Amatori, Franco and Colli, Andrea, European corporations: ownership, governance, strategies and structure. A review of five countries: United Kingdom, Germany, France, Italy, and Spain, in: Schröter, Harm G. (ed.), The European enterprise. Historical investigation into a future species, Springer, Berlin, 2008, 978-3-540-74036-0, pp. 23-36 (14 s.)

Tilgjengelig via <http://link.springer.com/book/10.1007%2F978-3-540-74038-4>

Andersen-Skog, Lena and Pettersson Thomas, Scandinavian experiences of network industries: public enterprises and changing welfare policies, 1950-2005, in: Clifton, Judith and Francisco Comín and Daniel Díaz Fuentes (eds.), Transforming Public Enterprises", Palgrave, 2007, 1-403-99162-6, 978-1-403-99162-1, pp. 131-143 (12 s.)

litteraturkiosken.uib.no

Bade, Klaus J., Migration in European history. Malden, Mass: Blackwell Publishers, pp. 217-275, ISBN: 0-631-18939-4 (58 s.)

litteraturkiosken.uib.no

Berend, Ivan T., Europe in crisis. Bolt from the blue?, Routledge, New York & London, 2013, ISBN: 978-0-415-63724-4; kap. 5: Which way Europe? Managing the economic crisis and the way out (s. 115-139)

litteraturkiosken.uib.no

Bonin, Hubert, Regional and national corporate culture confronted with challenges and the Europeanisation of business, in: Bonin, Hubert, and Segreto, Luciano (eds.), European business: corporate and social values, Peter Lang, Bruxelles, 2011, 978-90-5201-746-4, pp. 11-21 (11 s.)

Tilgjengelig via: <http://site.ebrary.com/lib/bergen/detail.action?docID=10600192>

Brunt, Barry: Urbanization and Urban Development. Ch. 8 in: Brunt: Western Europe. A social and economic geography. Dublin: Gills & Macmillan Ltd, 1997, 0-7171-2590-4, pp. 263-283. (21 s.)

litteraturkiosken.uib.no

Brunt, Barry: Regional Development and Planning. Ch. 11 in: Brunt: Western Europe. A social and economic geography. Dublin: Gills & Macmillan Ltd, 1997, 0-7171-2590-4 , pp. 345-392. (48 s.)

litteraturkiosken.uib.no

Chandler, Alfred D. and Takashi Hikino, The large industrial enterprise and the dynamics of modern economic growth, in: Chandler, Alfred D., Franco Amatori, Takashi Hikino (eds.), Big business and the wealth of nations, , pp. 24-57, ISBN 0-521-48123-6 (ib.), 0-521-66347-4 (h.) (31 s.)

Tilgjengelig via <http://ebooks.cambridge.org/ebook.jsf?bid=CBO9780511665349>

Dølvik Jon Erik: “European Movements of Labour: Challenges for European Social Models”, in: Elena Jurado and Grete Brochmann (eds.), Europe’s Immigration Challenge. Reconciling Work, Welfare and Mobility (London: I.B. Tauris, 2013), pp. 33-58 (chapter 2) (26 pp.)

Tilgjengelig via <http://site.ebrary.com/lib/bergen/detail.action?docID=10773056>

Hall, Peter and Tewdwr-Jones, Mark, Urban planning (London and New York: Routledge, 2010) Ch. 7 (55 s.)

litteraturkiosken.uib.no

Hall, Peter, Looking backward, looking forward: the city region of the mid-21st century, in: Neuman, Michael and Hull, Angela (eds.) The future of the city region, (London and New York: Routledge, 2011) pp. 15-30 (15 s.)

Tilgjengelig via <http://site.ebrary.com/lib/bergen/detail.action?docID=10787521> – men med kun tre lisenser. Kan digitaliseres om det ønskes.

Hudson, Ray, Industrial restructuring in Europe: recent tendencies in the organization and geography of production. Ch. 11 in: Unwin, Tim (ed.): A European Geography. Harlow, Essex: Pearson Education Limited, 1998. 0-582-29485-1 (kap. 10) pp. 169-185 (17 s.)

litteraturkiosken.uib.no

Hudson, Ray, Thatcherism and its geographical legacies: the new map of socio-spatial inequality in the Divided Kingdom (s. 10)

Tilgjengelig på <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/geoj.12052/epdf>

Kuhnle, Stein, The survival of the European welfare state, Working paper / ARENA; no. 19, June 1999, (17 s.)

i litteraturkiosken.uib.no

Lahav, Gallya, “Towards a people’s Europe: an institutional analysis of immigration policy in the European Union”, in: Lahav, Gallya (ed.) Immigration and Politics in the New Europe: Reinventing Borders. Cambridge University Press 2004, s. 26-68 (42 s.)

Tilgjengelig på <http://ebooks.cambridge.org/ebook.jsf?bid=CBO9780511558887>

Marsh, Steve and Mackenstein, Hans, The European Community’s rise to economic might (Chapter 2) in: Marsh, Steve and Mackenstein, Hans, The international relations of the European Union, Paerson/Longman, Harlow etc., 2005, pp. 28-50 (22 s.)

litteraturkiosken.uib.no

Mathias, Jörg, Regions and regional politics in Europe, in: Sakwa, Richard and Stevens Anne (eds.) Contemporary Europe, pp. 233-253 (s. 20)

litteraturkiosken.uib.no

Miera, Frauke, Transnational strategies of Polish migrant entrepreneurs in trade and small business in Berlin, in: Journal of Ethnic and Migrant Studies, Vol 34, No. 5, July 2008, pp. 753-770 (s. 17)

Tilgjengelig på <http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/13691830802106010>

Poulsen, Thomas M., Physical environment, in: George W. Hoffman (ed.), A Geography of Europe: problems and prospects, pp. 49-83, New York: The Ronald Press Company, 4th ed. 1977, ISBN: 0-471-06741-5 (34 S.)

litteraturkiosken.uib.no

Schröter, Harm G., Americanisation of European Economic Culture during the 20th Century, Springer, Doordrecht, 2005, pp. 45-60 (16 s.)

Tilgjengelig på <http://link.springer.com/book/10.1007%2F1-4020-2934-9>

Internet

Lesthaeghe Ron (2010), The Unfolding Story of the Second Demographic Transition

http://sdt.psc.isr.umich.edu/pubs/presentations/Unfolding_2010.pdf

Pensum s. 1-22

Lesthaeghe, Ron, The Unfolding Story of the Second Demographic Transition, Population and Development Review, Volume 36, 2010, Issue 2

(<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1728-4457.2010.00328.x/abstract>)

Tema 5:

Pensumliste HIS108 Oversikt over kvinne- og kjønns historie

Vår 2018

Blom, Ida, Sølvi Sogner og Bente Rosenbeck: *Kvinner i den vestlige verden fra år 1500 til i dag. Renaissance, reformasjon og revolusjon*. Cappelen Akademisk Forlag, Oslo 2005. ISBN: 82-02-24346-7 – s. 153-390 - 237 sider

Blom, Ida og Sogner, Sølvi (red.): *Med kjønnsperspektiv på norsk historie. Fra vikingtid til 2000-årsskiftet*, Cappelen Akademisk Forlag, Oslo 2005: s.159-332. – 173 sider

Danielsen, Hilde, Eirinn Larsen og Ingeborg W Ovesen: *Norsk likestillingshistorie* (heftet) Fagbokforlaget 2015, ISBN 9788245019261, 239 sider

Danielsen, Hilde (red): *Da det personlige ble politisk - Den nye kvinne- og mannsbevegelsen på 1970-tallet*. Scandinavian academic press/Spartakus forlag AS 2013, ISBN 978-82-304-0081-4. 240 sider

Haavet, Inger Elisabeth: «Nyskapning og fellesskap – kjønnshistoriens historie sett gjennom de nordiske kvinnehistorikermøtene» i *Tidsskrift for kjønnsforskning* 1-2/2009. <http://www.idunn.no/ts/tfk/2009/01-02/art08>. – s.110-123 – 23 sider

Lorentzen, J./Ekenstam, C.(red): *Män i Norden – manlighet och modernitet 1840-1940*. Gidlunds förlag, Göteborg/Oslo 2006. ISBN 91-7844-376-8 – s.9-228 – 219 sider

Lønnå, Elisabeth: *Stolthet og kvinnekamp. Norsk kvinnesaksforenings historie fra 1913*. Gyldendal Norsk forlag, Oslo 1996 ISBN: 82-05-24495-2 – http://urn.nb.no/URN:NBN:no-nb_digibok_2008073000077 s.11-86 og 284-291 – 85 sider

Nagel, Anne-Hilde: "Politisering av kjønn: Et historisk perspektiv" i

Nina C. Raaum *Kjønn og politikk*. Tano. Bergen 1995. ISBN: 82-518-3360-4 – http://urn.nb.no/URN:NBN:no-nb_digibok_2008021104034 - s.56-74 – 18 sider

Scott, Joan W.: «Gender: A Useful Category in Historical Analysis» i *American Historical Review*, vol.91, nr.5. 1986. <http://www.jstor.org/stable/1864376> - 24 sider

Totalt 1258 sider

Tema 6:

Den antikke romerske republikk

Litteraturliste våren 2018

Jon W. Iddeng: Romerrikets historie. Republikkens vekst og fall. (Oslo: Dreyer Forlag 2014) - ISBN: 978-82-8265-408-1 ; ca. 400 sider

I tillegg legges det opp et selvvalgt pensum på ca 1000 sider i samråd med veileder.